

Az integrált oktatás feltételeinek megvalósulása

Tóth Anett Mária

Gyógypedagógia, alapképzés, levelező

Neveléstudományi Intézet / Gyógypedagógiai Tanszék

Belső témavezető: Tóth-Szerecz Ágnes, tanársegéd, Gyógypedagógiai Tanszék

A szakdolgozatom témája a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása. A statisztikák alapján elmondhatjuk, hogy az elmúlt évekhez képest emelkedett a sajátos nevelési igényű tanulók száma, és egyre többen tanulnak együtt többségi társaikkal. Emiatt tartom fontosnak, hogy foglalkozzunk a témával.

Célom volt, hogy a lakhelyem közelében található integráló általános iskolákban feltérképezzem, hogy milyen körülményekkel, lehetőségekkel fogadják a sajátos nevelési igényű tanulókat. Képesek e biztosítani az előírt személyi és tárgyi feltételeket. A többségi pedagógusok kapnak e információkat arról, hogy hogyan kell gondoskodni az SNI gyerekekről. Ezen kívül figyelembe veszik e tanuló erősségeit és gyengeségeit. Kapnak e információt a szakértői véleményben foglaltakról. A számonkérések során megadják e a diákoknak az előírt kedvezményeket. A tanórákon differenciálnak, illetve biztosítanak e egyéni haladási ütemet a speciális szükségletű tanulóknak. Van e lehetőségük érzékenyítésre. Ezt milyen módon tudják megvalósítani. Kíváncsi voltam a pedagógusok véleményére, hogy szerintük milyen hatással van az együttnevelés az integráló intézményben tanuló gyerekekre. A sajátos nevelési igényű tanulóknak előnyére válik e a többségi társaikkal együtt tanulni. Vizsgáltam a pedagógusok és a szülők közötti kommunikáció gyakoriságát. Feltettem a kérdést a pedagógusoknak kérdést, hogy milyen nehézségekkel kerülnek szembe az integrált oktatással kapcsolatban..

Munkám során az általános iskolás korosztállyal foglalkozom, ezért választottam általános iskolákat.

Három általános iskolát választottam Zala Vármegyéből. Az egyik egy kisvárosban Zalakaroson, a másik egy közel ezer fős falun Gelsén, a harmadik pedig egy kis faluban található.

A kutatómódszertani eszközeim a kérdőív és az interjú. Az általános iskolákban dolgozó pedagógusokkal egy 21 kérdésből álló kérdőívet töltöttem ki.

Az intézményvezetőkkel interjút készítettem. Az interjú 19 kérdésből állt.

Az általam választott általános iskolákban az intézmény segítőkészséggel fogadtak.

A kutatás során kiderült, hogy a pedagógusok a tantestületi értekezleteken, műhelyfoglalkozásokon, autodidakta módon és a helyi gyógypedagógus által jutnak hozzá a szükséges információkhoz. Tehát szükség lenne egy egységes módszertani képzésre. Mivel mindhárom intézmény alkalmazásában áll gyógypedagógus, a logopédus pedig az utazó hálózat keretén belül megoldott, így a személyi feltételek megvalósulnak. Az általam vizsgált összes iskolában van fejlesztésre alkalmas külön helyiség. A gelsei intézményben lift és tablet is segítségére van az SNI tanulóknak. A pedagógusok ismerik a gyerekek képességeit. A tanórákon igyekeznek differenciálni. A számonkérésnél figyelembe veszik az adható kedvezményeket. A pedagógusok többsége úgy nyilatkozott, hogy a tanórán és a számonkéréskor is hosszabb időt biztosít az atipikus fejlődésű tanulónak a feladatok megoldására. A feladatok mennyiségét is sokan csökkentik, ha szükséges. Az érzékenyítésre szánnak időt. Többen mondták azt, hogy a szabadidős tevékenységek során közös játékkal, beszélgetéssel, videók nézésével valósítják meg. A pedagógusok úgy vélik, hogy az együttnevelés a sajátos nevelési igényű tanulóknak javára válik. Természetesen vannak olyan gyerekek, akiknek a szegregált oktatás a megfelelőbb. A tanárok a legnagyobb nehézségnek az időhiányt látják. Nincs elég idejük felkészülni a differenciált oktatásra. Könnyítené a munkájukat, ha gyógypedagógiai asszisztensek is dolgoznának az intézményekben. A sajátos nevelési igényű tanulók osztályozása és értékelése sem egyszerű feladat. Szükség lenne egy egységes értékelési rendszerre. A többségi szülők és az óraadó tanárok szemlélete és attitűdje is sok esetben eltér az iskola szellemiségétől.

Összeségében kijelenthetjük, hogy jó irányba halad, fejlődik az integráció folyamata. Azonban vannak még olyan kiküszöbölésre váró nehézségek, melyek megoldása előre lépést jelent a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásában, nevelésében.